

**Sauliui Pakalniškiui atminti
In memoriam of Saulius Pakalniškis**

SAULIUS PAKALNIŠKIS

1958 06 15 – 2006 02 21

Baigiantis 2006 metų žiemai, Lietuvos entomologus, apskritai gamtininkus, netikėtai paliko Vilniaus universiteto Ekologijos instituto mokslo darbuotojas, mokslų daktaras Saulius Pakalniškis. Per anksti netekome savo draugo, darbštaus bendradarbio. S. Pakalniškis neturėjo ir penkiasdešimties, tebuvo nuėjęs ir savo darbų pusiaukele, tačiau ir per ją spėjęs daug nuveikti. Nuo 2004 metų jis buvo Lietuvos entomologų draugijos leidžiamo leidinio „Naujos ir retos Lietuvos vabzdžių rūšys“ atsakingasis redaktorius.

S. Pakalniškis gimė 1958 metų birželio 15 d. Staškūniškyje (Anykščių raj.). Tėvai buvo žemės ūkio specialistai. Trumpai gyveno Kretingos rajone, ten lankė pradžios mokyklą. 1976 m. baigė Jonavos 3–ją vidurinę mokyklą, po jos – neilgai dirbo Jonavos baldų kombinate, o po to – tarnavo kariuomenėje. Grįžęs iš jos lankė parengiamuosius kursus, rengėsi stoti į Vilniaus universitetą.

Domėjosi gamta, labiau jį traukė smulkioji gyvūnija, domino ir augalija. Susipažino su Zoologijos ir parazitologijos instituto Bestuburių zoologijos sektoriaus darbuotojais. Nuo 1979 m. vasario 1 d. dirbo Zoologijos ir parazitologijos institute. Pradėjo dirbti laborantu ir tais pačiais metais pradėjo studijuoti Vilniaus universiteto Gamtos fakulteto neakivaizdiniame skyriuje. Nuo 1983 m. minėto instituto vyresnysis laborantas. 1986 m. universitete įgijęs biologo, biologijos ir chemijos mokytojo specialybę, užėmė jaunesniojo mokslinio bendradarbio pareigas. Institute S. Pakalniškis pradėjo gilintis į Lietuvoje iki tol beveik netyrinėtus minuojančius dvisparnius vabzdžius. Stebėdamas ir rinkdamas jų pažeistus augalus, 1982/83 m. jau paskelbė pirmuosius rezultatus. Minuotojus yra tyręs ir Kaliningrado srityje. Nuo 1992 m. gegužės mėn. Ekologijos institute (1990 m. reformuotame iš buvusio Zoologijos ir parazitologijos instituto) pradėjo eiti asistento pareigas.

1994 m. birželį S. Pakalniškis apgynė gamtos mokslų srities, biologijos (zoologijos) krypties daktaro disertaciją „Lietuvos minuojantieji dvisparniai vabzdžiai“. Joje aprašė šių vabzdžių Lietuvos fauną, išaiškino rūšių mitybinę specializaciją, paplitimą, daugiametę ir sezoninę gausumo, mitybinių ryšių bei buveinių pasiskirstymo dinamiką. Pirmą kartą nustatė *Ophiomyia* ir *Melanagromyza* genčių patelių rūšinius skirtumus, sudarė jų apibūdinimo lenteles. Apgynęs disertaciją, tapo mokslo darbuotoju. Nuo 1997 m. pradžios S. Pakalniškis instituto vyresnysis mokslo darbuotojas, o nuo 2003 m. vidurio iki mirties – mokslo darbuotojas.

S. Pakalniškis buvo 3 knygų bendraautoris, paskelbė virš 70 mokslinių straipsnių ir kitų publikacijų, įnešusių svarų indėlį į Lietuvos entomologiją.

Bene svarbiausiu nuopelnu entomologijos mokslui galime laikyti S. Pakalniškio tyrimus minamusių (Agromyzidae) taksonomijos ir mitybinių nišų ekologijos srityse. Kruopščiai tirdamas įvairius laukinius augalus ir išaugindamas juose besivystančius dvisparnius vabzdžius, S. Pakalniškis pirmąkart nustatė daugelio minamusių mitybinius ryšius ir vystymosi biologiją. Taip dirbdamas, jis aptiko ir naujų mokslui rūšių, kurių

suaugėliai skraido labai trumpai, todėl anksčiau nebuvo patekę į tyrinėtojų rankas. Vėliau, tikslindamas žinias apie atskirų rūšių morfologijos ir mitybinių ryšių kintamumą, jis pats nustatė, kad kai kurios iš aprašytų 26 rūšių turėtų būti laikomos sinonimais. Tačiau 22 Pakalniškio aprašytų rūšių pavadinimai yra pripažinti ir šiuo metu naudojami minamusių taksonomijoje. Eilėje aprašytų rūšių pavadinimų S. Pakalniškis įamžino savo vyresniųjų kolegų ir mokytojų – Lietuvos entomologų vardus.

S. Pakalniškis pasireiškė kaip puikus Lietuvos dvisparnių faunos žinovas. Išskirtinis pasiekimas yra 2000 metais S. Pakalniškio iniciatyva sudarytas Lietuvos dvisparnių vabzdžių sąrašas (Pakalniškis *et al.* 2000). Jame pirmą kartą buvo suregistruota 2283 rūšys, priklausančios 78 šeimoms. Rūšių skaičiumi tai buvo antra (po vabalų būrio) Lietuvos vabzdžių suvestinė, parodanti palyginti neseniai pradėtų tirti šio būrio vabzdžių iširtumą. S. Pakalniškio indėlis į šį darbą buvo didžiausias.

Be bendrųjų biologinių–ekologinių tyrimų, S. Pakalniškis atliko ir taikomuosius darbus. Plintant simuliotosikozei, nuo 2000 metų jis tyrinėjo Nemune ir kitose Lietuvos upėse besiveisiančius mašalus, atliko Druskininkų savivaldybės užsakytus kraujasiurbių mašalų tyrimus. 2001–2002 metais dalyvavo Ekologijos instituto atliekamuose Aplinkos ministerijos užsakyto gyvūnijos monitoringo tyrimuose – buvo invazinių mašalų populiacijų būklės monitoringo atsakingas vykdytojas. Daugelį metų buvo Užkrečiamų ligų profilaktikos ir kontrolės centro konsultantas, padėdavo šiai institucijai apibūdinti dvisparnius vabzdžius. Kaip sveikatai pavojingų dvisparnių vabzdžių specialistas ne kartą buvo kviečiamas į Kazachstaną, Baltarusiją, kur konsultuodavo taikomuosius tyrimus atliekančius entomologus.

S. Pakalniškis, būdamas nesavanaudiškas, daug padėjo kolegoms savo patarimais, konsultacijomis. Jis konsultavo Lietuvos karantino tarnybą, ypač padėdamas ištirti nežinomus augalų pažeidimus. Pats buvo geras laboratorinių eksperimentinių tyrimų specialistas, sugebantis taikyti specifinę smulkiųjų vabzdžių, ypač jų jaunų stadijų, auginimo metodiką. Buvo ir Lietuvos valstybinės augalų apsaugos tarnybos entomologų padėjėjas, kai kurių nežinomų vabzdžių ar jų pažeidimų identifikuotojas, atliko kitų taikomųjų šios srities darbų.

Nemažai laiko skyrė visuomeniniams darbams, įsipareigojimams, apie kuriuos paprastai santūriai nutylėdavo. Ne visiems jo draugams buvo žinoma, kad dar dirbdamas jaunesniuoju mokslo darbuotoju pradėjo ir iki 1996 m. vadovavo Jaunųjų gamtininkų stoties entomologų būreliui, dirbdavo jaunųjų gamtininkų vasaros stovyklų vadovu. S. Pakalniškis yra ir dėstęs studentams. 1986–1994 m. jis vadovavo Vilniaus pedagoginio universiteto, 1996 m. – Vilniaus universiteto studentų bestuburių zoologijos lauko praktikai, o 2000 m. Klaipėdos universitete skaitė disciplinų „Fauna ir gyvūnija“ ir „Entomologija“ paskaitas. Buvo gerai žinomas biologų–ekologų mokslinei visuomenei. Nuo 1979 m. buvo aktyvus Lietuvos entomologų draugijos narys, o nuo 1997 m. dalyvavo ir Lietuvos hidrobiologų draugijos veikloje.

Nuo 2003 m. S. Pakalniškis labai daug jėgų ir laiko aukojo atlikdamas atnaujintojo Lietuvos entomologų draugijos mokslinio žurnalo „New and rare for Lithuania insect species. Records and descriptions“ atsakingojo redaktoriaus pareigas. Mes pasigesime jo žinių, nepaprasto kruopštumo, patarimų ir kitos pagalbos, pastaraisiais metais taip padėjusių rengti spaudai šį leidinį.

Algimantas Jakimavičius, Eduardas Budrys
Lietuvos entomologų draugija, VU Ekologijos institutas

Saulius Pakalniškis**1958 06 15 – 2006 02 21**

Dr. S. Pakalniškis passed away on February 21, 2006. He was born on June 15, 1958 in Staškūniškis (Anykščiai district, Lithuania), graduated secondary school in Jonava in 1976, and then served in the army. Early interested in insects, he started his studies at the Faculty of Natural Sciences of Vilnius University in February 1979 and in the same year began to work as a technician at the Institute of Zoology and Parasitology of the Lithuanian Academy of Sciences. He graduated the University in 1986 and then concentrated on small and difficult to study insect group, the mining Diptera. Pakalniškis defended his doctoral thesis „Lithuanian mining dipterous insects“ in 1994.

S. Pakalniškis published more than 70 scientific papers on mining and other insects, and he was a co–author of 3 books. The main focus of his research was ecology and taxonomy of Agromyzidae mining flies. His deep knowledge of plant and insect biology and careful rearing of thousands of these minute flies from various parts of wild plants in laboratory resulted in establishment of trophic links for many species for the first time and also discovery of dozens of species new to science.

During his last couple of years S. Pakalniškis was the managing editor of the periodical “New and rare for Lithuania insect species. Records and descriptions”, published by Lithuanian Entomological Society. We will miss his advice and assistance while preparing our manuscripts, his awareness and humour.

A. Jakimavičius, E. Budrys

Lithuanian Entomological Society, Institute of Ecology of Vilnius University

S. PAKALNIŠKIO APRAŠYTOS NAUJOS MOKSLUI MINAMUSIŲ (AGROMYZIDAE) RŪŠYS

Nominal species of Agromyzidae described by S. Pakalniškis

Chromatomyia hecate Pakalniškis, 1998a – junior synonym of *Ch. gentianae* Hendel, 1920

Liriomyza anthemidis Pakalniškis, 1994a – possible synonym of *Ch. centaureae* Hering, 1927

Liriomyza aterrима Pakalniškis, 1998a – accepted name

Liriomyza coronillae Pakalniškis, 1994a – accepted name

Liriomyza ivanauskasi Pakalniškis, 1998a – accepted name

Liriomyza labanoro Pakalniškis, 1992a – accepted name

Liriomyza lituanica Pakalniškis, 1992a – accepted name

Liriomyza samogitica Pakalniškis 1996b – accepted name

Melanagromyza nartshukae Pakalniškis, 1996b – accepted name

Melanagromyza tschirnhausi Pakalniškis, 1996b – accepted name

Melanagromyza zlobini Pakalniškis, 1996b – accepted name

Ophiomyia cursae Pakalniškis, 1994a – accepted name

Ophiomyia disordens Pakalniškis, 1998b – accepted name

Ophiomyia io Pakalniškis, 1998b – accepted name

Ophiomyia ivinskisi Pakalniškis, 1996a – accepted name

Ophiomyia paramaura Pakalniškis, 1994a – accepted name

Ophiomyia repentina Pakalniškis, 1994a – junior synonym of *O. slovacca* Černý, 1994

Ophiomyia stenophaga Pakalniškis, 1998b – accepted name

Ophiomyia tranquilla Pakalniškis, 1998b – accepted name

Phytomyza aulagromyzina Pakalniškis, 1994a – accepted name

Phytomyza ignota Pakalniškis, 1994a – accepted name

Phytomyza jonaitisi Pakalniškis, 1996a – accepted name

Phytomyza palionisi Pakalniškis, 1998a – accepted name

Phytomyza vilnensis Pakalniškis, 1998a – accepted name

Phytomyza virosae Pakalniškis, 2000 – accepted name

Pseudonapomyza stanionyteae Pakalniškis, 1992a – junior synonym of *P. atra* (Meigen, 1830)

S. PAKALNIŠKIO PUBLIKACIJŲ SĄRAŠAS

Publications of S. Pakalniškis

[Pakalniškis S.] 1982a. Пакальнішкіс С.А. 2 новых для СССР и 1 новый для Литовской ССР вида минирующих двукрылых, обнаруженных в 1980 г. В Йонайтис В. (ред.) *Новые и редкие для Литовской ССР виды насекомых. Сообщения и описания 1981 г.* [2 new to the USSR and 1 new to the Lithuanian SSR species of mining Diptera, found in 1980. In V. Jonaitis (ed.) *New and Rare for the Lithuanian SSR Species Insects. Reports and Accounts of 1981*]. Vilnius, 60–65.

[Pakalniškis S.] 1982b. Пакальнішкіс С.А. 14 новых для СССР и 28 новых для Литовской ССР видов минирующих мушек, обнаруженных в 1980–1982 гг. В Йонайтис В. (ред.) *Новые и редкие для Литовской ССР виды насекомых.*

- Сообщения и описания 1982 года* [14 new to the USSR and 28 new to the Lithuanian SSR Agromyzidae (Dipt.) species, found in 1980–1982. In V. Jonaitis (ed.) *New and Rare for the Lithuanian SSR Species Insects. Reports and Descriptions of 1982*]. Vilnius, 67–78.
- [Ivinskis P., Pakalniškis S.] **1983**. Ивинскис П., Пакальнишкис С. Микрочешуекрылые садовых ценозов Литовской ССР [Microlepidoptera of orchard cenoses in the Lithuanian SSR]. *Acta entomologica Lituanica* 6: 55–75.
- [Pakalniškis S.] **1983**. Пакальнишкис С.А. 18 новых для Литовской ССР видов минирующих двукрылых, обнаруженных в 1980–1982 гг. В Йонайтис В. (ред.) *Новые и редкие для Литовской ССР виды насекомых. Сообщения и описания 1983 года* [8 new to the Lithuanian SSR species of mining Diptera, found in 1980–1982. In V. Jonaitis (ed.) *New and Rare for the Lithuanian SSR Insect Species. Reports and Descriptions of 1983*]. Vilnius, 60–66.
- [Ivinskis P., Pakalniškis S.] **1984**. Ивинскис П., Пакальнишкис С. Микрочешуекрылые Литовской ССР (5. Моли–пестрянки) [Microlepidoptera of the Lithuanian SSR (5. Gracillariidae)]. *Lietuvos TSR MA darbai, C ser.* 1: 26–36.
- [Pakalniškis S.] **1984**. Пакальнишкис С.А. Минирующие мушки – вредители растений в Литовской ССР [Agromyzidae (Diptera) – plant pests in the Lithuanian SSR]. *Lietuvos TSR MA darbai, C ser.* 4: 88–97.
- [Stanionytė A., Ivinskis P., Jonaitis V., Pakalniškis S.] **1984**. Станёните А., Ивинскис П., Йонайтис В., Пакальнишкис С. Чешуекрылые, на которых впервые в Литве зарегистрировано паразитирование двукрылых [Parasitization of Diptera on Lepidoptera registered in the Lithuanian SSR for the first time]. *Acta entomologica Lituanica* 7: 118–121.
- Ivinskis P., Pakalniškis S., Puplė R. **1985**. *Augalus minuojantys vabzdžiai*. Vilnius: Mokslas.
- [Pakalniškis S.] **1986**. Пакальнишкис С.А. 19 новых для СССР и 26 новых для Литовской ССР видов минирующих мушек, обнаруженных в 1980–1986 гг. В Йонайтис В. (ред.) *Новые и редкие для Литовской ССР виды насекомых. Сообщения и описания 1986 года* [19 new to the USSR and 26 new to the Lithuanian SSR Agromyzidae (Dipt.) species found in 1982–1987. In V. Jonaitis (ed.) *New and Rare for the Lithuanian SSR Insect Species. Records and Descriptions of 1986*]. Vilnius, 58–66.
- [Grikienis R., Jonaitis V., Pakalniškis S., Švitra D.] **1986**. Грикенис Р., Йонайтис В., Пакальнишкис С., Швитра Д. Динамика численности лабораторных популяций отдельных видов насекомых [Density dynamics of laboratory population of separate species of insects]. *Lietuvos TSR MA darbai, C Ser.* 4: 28–38.
- [Ivinskis P., Pakalniškis S., Stanionytė A.] **1988**. Ивинскис П., Пакальнишкис С., Станёните А. 7 новых и 2 редких для Литовской ССР видов тахин, обнаруженных в 1962–1987 гг. В Йонайтис В. (ред.) *Новые и редкие для Литовской ССР виды насекомых. Сообщение и описания 1987 года*. [7 new and 2 rare to the Lithuanian SSR species of Tachinidae found in 1962–1987. In V. Jonaitis (ed.) *New and Rare for the Lithuanian SSR Insect Species. Records and Descriptions of 1987*]. Vilnius, 100–103.
- [Pakalniškis S.] **1988a**. Пакальнишкис С.А. 30 новых для СССР и 40 новых для Литовской ССР видов минирующих мушек, обнаруженных в 1982–1987 гг. В Йонайтис В. (ред.) *Новые и редкие для Литовской ССР виды насекомых*.

- Сообщения и описания 1987 года* [30 new to the USSR and 40 new to the Lithuanian SSR Agromyzidae (Dipt.) species found in 1982–1987. In V. Jonaitis (ed.) *New and Rare for the Lithuanian SSR Insect Species. Records and Descriptions of 1987*]. Vilnius, 88–99.
- [Pakalniškis S.] **1988b**. Пакальнишкис С.А. 5 новых для СССР и 5 новых для Литовской ССР видов минирующих мушек, обнаруженных в 1982–1987 гг. В Йонайтис В. (ред.) *Новые и редкие для Литовской ССР виды насекомых. Сообщения и описания 1988 года* [5 new to the USSR and 5 new to the Lithuanian SSR Agromyzidae (Dipt.) species found in 1982–1987. In V. Jonaitis (ed.) *New and Rare for the Lithuanian SSR Insect Species. Records and Descriptions of 1988*]. Vilnius, 78–81.
- [Pakalniškis S.] **1989**. Пакальнишкис С.А. Список двукрылых Литвы (до 1988 г. включительно). В Йонайтис В. (ред.) *Новые и редкие для Литовской ССР виды насекомых. Сообщения и описания 1989 года* [The list of the Lithuanian Diptera (to 1988 inclusive). In V. Jonaitis (ed.) *New and Rare for the Lithuanian SSR Insect Species. Records and Descriptions of 1989*]. Vilnius, 32–85.
- [Pakalniškis S.] **1990a**. Пакальнишкис С. К фауне и стациальному распределению минирующих мушек в Калининградской области РСФСР [On the fauna and statial distribution of Agromyzidae (Diptera) in the Kaliningrad region of the Russian Federation]. *Ekologija* 4: 33–41.
- [Pakalniškis S.] **1990b**. Пакальнишкис С. 10 новых для СССР и 8 новых для Литвы видов минирующих мушек, обнаруженных в 1986–1989. В Йонайтис В. (ред.) *Новые и редкие для Литвы виды насекомых. Сообщения и описания 1990 года* [10 new to the USSR and 8 new to Lithuania Agromyzidae (Dipt.) species found in 1986–1989. In V. Jonaitis (ed.) *New and Rare for Lithuania Insect Species. Records and Descriptions of 1990*]. Vilnius, 85–89.
- [Puplesis R., Ivinskis P., Pakalniškis S.] **1990**. Пуплясис Р., Ивинскис П., Пакальнишкис С. 6 новых для Литвы видов нептикулид (Lepidoptera, Nepticulidae), обнаруженных в 1972–1987 гг. В Йонайтис В. (ред.) *Новые и редкие для Литвы виды насекомых. Сообщение и описания 1990 года* [6 species of nepticulid moths (Lepidoptera, Nepticulidae) new to the Lithuania, found in 1972–1987. In V. Jonaitis (ed.) *New and Rare for Lithuania Insect Species. Records and Descriptions of 1990*]. Vilnius, 1990, 14–18.
- Pakalniškis S. **1991**. 63 new to Lithuania Diptera species found in 1974–1990. В Йонайтис В. (ред.) *Новые и редкие для Литвы виды насекомых. Сообщения и описания 1991 года* [In V. Jonaitis (ed.) *New and Rare for Lithuania Insect Species. Records and Descriptions of 1991*]. Vilnius, 59–67.
- Pakalniškis S. **1992a**. Notes on Lithuanian Agromyzidae (Diptera) with the description of three species new to science. In V. Jonaitis (ed.) *New and Rare for Lithuania Insect Species. Records and Descriptions of 1992*. Vilnius, 47–55.
- Pakalniškis S. **1992b**. On the East–Baltic species of *Scaptomyza* (s. str.) Hardy (Dipt., Drosophilidae). *Acta entomologica Lituanica* 10: 46–51.
- Pakalniškis S., Podėnas S. **1992**. 258 new to Lithuania Diptera species found in 1964–1992. In *New and Rare for Lithuania Insect Species. Records and Descriptions of 1992*. Vilnius, 56–82.
- [Ivinskis P., Jonaitis V., Manikas A., Pakalniškis S., Stanionytė A., Jakimavičius A.] **1993**. Ивинскис П., Йонайтис В., Маникас А., Пакальнишкис С., Станёните А.,

- Якимавичюс А. Насекомые заповедника Жувинтас. В Заянчкаускас П. (ред.) *Заповедник Жувинтас (итоги комплексного исследования 1979–1985 гг.)* [Insects of the Žuvintas reserve. In P. Zajančkauskas (ed.) *Žuvintas reserve (The data of the complex investigations in 1979–1985)*]. Vilnius, 242–284.
- Pakalniškis S. **1993**. Some Agromyzidae (Diptera) species found in Lithuania for the first time. In V. Jonaitis (ed.) *New and Rare for Lithuania Insect Species. Records and Descriptions of 1993*. Vilnius, 44–49.
- Zlobin V.V., Pakalniškis S. **1993**. *Calycomyza subapproximata* (Sasakawa, 1955) – a new combination and faunistic records (Diptera: Agromyzidae). *International Journal of Dipterological Research* 4(3): 177–179.
- Pakalniškis S. **1994a**. The Lithuanian Agromyzidae (Diptera). Descriptions of 6 new species and other notes. *Acta entomologica Lituanica* 12: 5–34.
- Pakalniškis S. **1994b**. *Lietuvos minuojantieji dvisparniai vabzdžiai: Daktaro disertacijos santrauka*. Vilnius: Ekologijos institutas, Vilniaus universitetas.
- Ivinskis P., Pakalniškis S. **1995**. Nauji duomenys apie retus vabzdžius. *Raudoni lapai* 3: 19.
- Musteikis J., Pakalniškis S. **1995**. 9 Syrphidae (Diptera) species found in Lithuania for the first time. In V. Jonaitis (ed.) *New and Rare for Lithuania Insect Species. Records and descriptions of 1994–1995*. Vilnius, 175–176.
- Pakalniškis S. **1995**. Addition to the fauna list of Lithuanian Agromyzidae (Diptera). In V. Jonaitis (ed.) *New and Rare for Lithuania Insect Species. Records and Descriptions of 1994–1995*. Vilnius, 177–182.
- Ivinskis P., Pakalniškis S., Ferenca R. **1996**. Retos gyvūnų rūšys, stebėtos 1996 metais. *Raudoni lapai* 4: 21–25.
- Jonaitis V., Pakalniškis S. **1996**. Žolės deginimas – žala gamtai. *Lietuvos aidas* (IV.16).
- Pakalniškis S. **1996a**. On the bionomics and knowledge of Agromyzidae (Diptera) feeding on plant stems. *Ekologija* 3: 19–24.
- Pakalniškis S. **1996b**. The Lithuanian Agromyzidae (Diptera). Descriptions of 4 new species and other notes. In V. Jonaitis (ed.) *Lietuvos entomologų darbai (Lietuvos entomologų draugijos 30–mečiui)*. Vilnius, 17–34.
- Balčiauskas L., Auglys J., Balčiauskienė L., Balvočiūtė J., Budrys E., Juškaitis R., Kulbis A., Makavičius D., Monsevičius V., Pakalniškis S., Pauža D.H., Paužienė N., Stukonis V., Stratford J., Trakimas G., Ulevičius A. **1997**. Biodiversity evaluation at the local level: methodological and territorial aspects. *Acta Zoologica Lituanica* 7: 50–108.
- Ivinskis P., Jonaitis V., Pakalniškis S. **1997**. Vabzdžių trofinių ryšių įvairovė ir jos dinamikos tendencijos. Kn. *Lietuvos bioįvairovė (būklė, struktūra, apsauga): Respublikinės konferencijos dalyvių pranešimų santrauka*. Vilnius, 61–62.
- Ivinskis P., Pakalniškis S., Ferenca R. **1997**. Baltosios Ančios entomologinio draustinio ir apylinkių retosios entomofaunos rūšys. In *Lietuvos bioįvairovė (būklė, struktūra, apsauga): Respublikinės konferencijos dalyvių pranešimų santrauka*. Vilnius, 62–63.
- Podėnas S., Pakalniškis S. **1997**. Dvisparniai (Diptera). Kn. M. Lapelė (red.). *Lietuvos valstybinių rezervatų flora ir fauna*. Aplinkos Apsaugos Ministerija, Vilnius, 146–147.
- Žygutienė M., Pakalniškis S. **1997**. Upiniai mašalai (Diptera, Simuliidae) Lietuvoje. *Higiena ir epidemiologija* 5: 21–24.

- Ivinskis P., Pakalniškis S., Ferenca R. **1998**. Kiaulyčios pelkės entomofauna. Kn. *Biologinės įvairovės tyrimai ir aplinkosauginis švietimas regionuose. Biological diversity research and environmental education. Respublikinės konferencijos dalyvių pranešimų santraukos*. Vilnius, 67–69.
- Ivinskis P., Pakalniškis S., Rimšaitė J., Ferenca R. **1998**. Nauji duomenys apie retas vabzdžių rūšis. *Raudoni lapai* 6: 24–25.
- Pakalniškis S. **1998a**. Interesting Agromyzidae finds in Lithuania. *Ekologija* 1: 18–23.
- Pakalniškis S. **1998b**. On the bionomics and knowledge of Agromyzidae (Diptera) feeding on plant stems. Report 2. *Ekologija* 2: 36–42.
- Pakalniškis S. **1998c**. Agromyzidae (Diptera) species new to Lithuania and neighbouring countries. *Acta Zoologica Lituanica* 8(3): 73–80.
- Rimšaitė, J., Pakalniškis S., Ivinskis, P. **1998**. Naujos retų rūšių roplių ir varliagyvių radvietės 1998 metais. *Raudoni lapai* 6: 23.
- Žygutienė M., Pakalniškis S., Pacevičius V. **1998**. Žmoginės blusos Lietuvoje. *Sveikatos aplinka* 11: 40–43.
- Ivinskis P., Pakalniškis S. **1999**. Retų ir nykstančių gyvybės formų teisinė apsauga. *Baltasis gandras* 1: 7.
- Ivinskis P., Pakalniškis S., Rimšaitė J., Ferenca R. **1999**. Šiaulių rajono entomofauna. Kn. *Lietuvos biologinė įvairovė (būklė, struktūra, apsauga). Respublikinės konferencijos dalyvių pranešimų santraukos*. Vilnius, 29–31.
- Bartninkaitė I., Bernotienė R., Pakalniškis S., Žygutienė M. **2000**. Kraujasiurbių upinių mašalų problema Pietryčių Lietuvoje ir jos sprendimas. Kn. *Ekologija: socialinis ir pedagoginis aspektai. Respublikinės mokslinės–praktinės konferencijos straipsnių rinkinys*. Šiauliai, 115–121.
- Ivinskis P., Pakalniškis S. **2000**. Retų vabzdžių kompleksams būtina apsauga. *Raudoni lapai* 7: 37–38.
- Ivinskis, P., Pakalniškis S., Jonaitis, V. **2000**. Structure and distribution of trophic relations of different groups of insects in various ecosystems. In V. Jonaitis (ed.) *The Inter-Ecosystematic Relationships of Insects and their Dynamics*. Institute of Ecology, Vilnius, 11–226.
- Ivinskis P., Pakalniškis S., Rimšaitė J., Ferenca R. **2000**. Reti gyvūnai stebėti 1999 metais. *Raudoni lapai* 7: 34–35.
- Jonaitis V., Ivinskis P., Pakalniškis S., Rimšaitė J., Ferenca R. **2000**. Ringovės entomologinio draustinio entomofaunos apžvalga. Kn. *Biologinės įvairovės tyrimai ir aplinkosauginis švietimas regionuose. Biological diversity research and environmental education. Respublikinės konferencijos dalyvių pranešimų santraukos*. Vilnius, 73–76.
- Jonaitis V., Pakalniškis S. **2000**. Long-term dynamics of biocenotic relations of insects. In V. Jonaitis (ed.) *The Inter-Ecosystematic Relationships of Insects and their Dynamics*. Institute of Ecology, Vilnius, 227–238.
- Pakalniškis S. **2000**. New data on the bionomics and distribution of Agromyzidae (Diptera) with the description of a new species. *Acta Zoologica Lituanica* 10(1): 59–62.
- Pakalniškis S., Rimšaitė J., Sprangauskaitė–Bernotienė R., Butautaitė R., Podėnas S. **2000**. Checklist of Lithuanian Diptera. *Acta Zoologica Lituanica* 10(1): 3–58.
- Podėnas S., Pakalniškis S. **2000**. Supplement to the Diptera fauna of Lithuania. *Acta Zoologica Lituanica* 10(3): 20–26.

- Rimšaitė J., Pakalniškis S. **2001**. Nauji duomenys apie grybų dvisparnius (Insecta, Diptera) Lietuvoje. Kn. *Lietuvos biologinė įvairovė (būklė, struktūra, apsauga). Respublikinės konferencijos dalyvių pranešimų santrauka*, Vilnius, 75.
- [Isakaev E.M., Shaymardanova B.H., Achmetov K.K., Pakalniškis S., Lopatin O.E.] **2002**. Исакаев Е.М., Шаймарданова Б.Х., Ахметов К.К., Пакальнишкис С., Лопатин О.Е. О результатах испытания бактериального препарата «Вектобак 12 AS» на реке Шидерты Павлодарской области [Results of testing of the microbial preparation “Vectobac 12 AS” in the river Shiderty of the Pavlodar region]. *Биологические науки Казахстана* 3: 62–72.
- Jonaitis V., Ivinskis P., Pakalniškis S. **2002**. Vabzdžių ir augalų trofinių ryšių įvairovė agroekosistemose ir jų optimizavimo galimybės šiaurės Lietuvoje. *Žemdirbystė. Mokslo darbai* 79(3): 93–102.
- Budrys E., Budrienė A., Pakalniškis S. **2003**. Population size assessment using mark–release–recapture for 12 species of Orthoptera, Diptera and Hymenoptera: comparison of methods. In *XXVI Nordic–Baltic Congress of Entomology. Scaļupes, Latvia, July 8th to 13th, 2003. Latvia*. Scaļupes, 11–12.
- Lutovinovas E., Pakalniškis S., Petrašiūnas A., Rimšaitė J. **2003**. A supplement to the Diptera fauna of Lithuania. *Acta Zoologica Lituanica* 13(4): 403–410.
- Ostrauskas H., Pakalniškis S., Taluntytė L. **2003**. The species composition of plant mining dipterous (Insecta: Diptera) of greenhouse surroundings in Lithuania. *Ekologija* 3: 3–11.
- Pakalniškis S. **2003**. The Agromyzidae (Diptera) feeding particularities in some genera of Ranunculaceae. In *XXVI Nordic–Baltic Congress of Entomology. Scaļupes, Latvia, July 8th to 13th, 2003. Latvia*. Scaļupes, 31.
- Budrys E., Budrienė A., Pakalniškis S. **2004**. Population size assessment using mark–release–recapture of 12 species of Orthoptera, Diptera and Hymenoptera: a comparison of methods. *Latvijas entomologs* 41: 32–43.
- Dumčius O., Pakalniškis S. **2004**. New for Lithuania Diptera species found in 1993–2004. *New and rare for Lithuania insect species. Records and descriptions* 16: 53–61.
- Escher S.A., Ekenstedt J., Pakalniškis S., Rimšaitė J., Saura A. **2004**. The Drosophilidae (Diptera) of Lithuania. *Acta Zoologica Lituanica* 14(2): 48–55.
- Nartshuk E., Pakalniškis S. **2004**. Contribution to the knowlndge of the family Chloropidae (Diptera, Muscomorpha) of Lithuania. *Acta Zoologica Lituanica* 14(2): 56–66.
- Pakalniškis S. **2004**. The Agromyzidae (Diptera) feeding particularities on some genera of Ranunculaceae. *Latvijas Entomologs* 41: 93–99.
- Pakalniškis S. **2004**. Dvisparniai. *Visuotinė lietuvių enciklopedija* 5: 257.
- Pakalniškis S. **2004**. Gyčiai. *Visuotinė lietuvių enciklopedija* 6: 652.
- Pakalniškis S., Žygutienė M. **2004**. Pirminis Lietuvos blusų (Siphonaptera) rūšių sąrašas. *New and rare for Lithuania insect species. Records and descriptions* 16: 74–77.
- Ostrauskas H., Pakalniškis S. **2005**. Bulgarinė lirijomyza Lietuvoje. *Žurnalas apie gamtą* 4: 34.
- Ostrauskas, H., Pakalniškis, S., Taluntytė, L. **2005a**. Dipteran leafminers in the vicinity of glasshouses and plant markets in Lithuania. *Bulletin OEPP–EPPO Bulletin* 35: 73–77.
- Ostrauskas H., Pakalniškis S., Taluntytė L. **2005b**. Dipterous miners collected in

- greenhouse areas in Lithuania. *Ekologija* 2: 22–28.
- Pakalniškis S. **2005**. Bulvinės lirijomyzos mitybiniai augalai ir augalai– šeimininkai. *Vabzdžių tyrimai: dabartis ir perspektyvos: tarptautinės mokslinės konferencijos dalyvių pranešimų santrauka*. Vilnius, 41–42.
- Pakalniškis S. **2005**. Gumbauodžiai. *Visuotinė lietuvių enciklopedija* 7: 279.
- Pakalniškis S., Ostrauskas H., Taluntytė L. **2005**. Dvisparniai vabzdžiai – šiltnamio ir daržo kultūrinių augalų minuotojai. Vilnius: Inforastras. Ostrauskas H., Pakalniškis S. **2006**. Vabzdžiai Lietuvos pajūryje. *Žurnalas apie gamtą* 1: 40–41.
- Bartninkaitė I., Bernotienė R., Pakalniškis S., Žygutienė M. **2006**. The control of bloodsucking blackflies (Simuliidae) populations in Lithuania. *Ekologija*. (atiduota spaudai / in press)
- Budrys E., Pakalniškis S. (rengiama spaudai / in preparation) Orthoptera of Lithuania. *Acta Zoologica Lituanica*.
- Pakalniškis S., Uselis V. (rengiama spaudai / in preparation) Viešvilės rezervato dvisparnių (Insecta, Diptera) sąrašo papildymas. Kn. V. Uselis (red.) *Viešvilės rezervatas*.